

FOAIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl. — cr.
" " " " pe 1/2 an . . . 2 " 50 "
" România și străinătate pe an . . . 14 franci
" " " " pe 1/2 an 7 "

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile oficiose, concurse, edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl., de aci în sus 5 fl.

Correspondențele sînt a se adresa redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ”;
eră banii de prenumerațiune și inserțiuni la
Tipografia diecesană în Caransebeș.

PARTEA OFICIALĂ.

Sinodul eparchial

al diecesii gr. or. române a Caransebeșului, periodul al VIII. sesiunea I. convocat la Caransebeș pe Dumineca Tomei 28. Aprilie 1891.

Sedința I.

ținută la 28. Aprilie 1891.

Președinte:

Prea Sînția Sa Părintele Episcop
Nicolae Popea.

Notariu:

Dr. Stefan Petrovičiu.

1. După celebrarea santei liturgii, chemare Duchului Sfânt și ținerea părăstasului pentru fericitul în Domnul Archiepiscop și Mitropolit Andreiu, Episcopul Ioan, pentru binemeritul mecenat Emanuil Gozdu și pentru fericirii fondatori: Dimitrie Hațegan, Dimitrie Peța, Dimitrie Miculescu și Ana Alexandroviciu, prin Prea Sînția Sa Părintele Episcop diecesan, Nicolae Popea, cu asistință numeroasă, deputații adunați în sala edificiului Comunității de avere esmit o deputațiune în persoanele deputaților: Ioan Popoviciu și Dr. George Popoviciu din cler, apoi Stefan Antonescu, Martin Țapu și Petru Broștean dintre mireni, la Prea Sînția Sa Domnul Episcop diecesan, spre a-l invita la deschiderea sinodului.

Sosind Prea Sînția Sa ocupă întră urări de „să trăească” locul presidial, și designând de notari interimali pe deputații: Sebastian Olariu și Teodor Cioloca din cler, apoi pe deputații Patriciu Drăgălina, Ioan Marcu, Dr. Iuliu cav. de Pușcariu și Dr. Stefan Petrovičiu dintre mireni, deschide sesiunea I. periodul VIII. prin cuvântarea următoare:

(Vezi Nr. 18. al „F. D.”)

2. Înaltul presidiu prezintă lista deputaților aleși dimpreună cu actele electorale și provoacă pe deputații să preda credențiunile.

Își predau în persoană credențiunile deputații următori: 1. Andreiu Ghidiu, 2. Dr. Aureliu Oprea, 3. Dr. George Popoviciu, 4. Constantin Radulescu, 5. George Gașpar, 6. Dr. Stefan Petrovičiu, 7. Simeon Popețiu, 8.

Sebastian Olariu, 9. George Martinescu, 10. George Popoviciu, 11. Stefan Velovan, 12. Alexie Onițiu, 13. Teodor Cioloca, 14. Ioan Marcu, 15. Coriolan Bredicean, 16. Iuon Ionașiu, 17. Traian Barzu, 18. Martin Țapu, 19. Ioan Popoviciu (prota), 20. George Ștefan, 21. Ioan Petrovičiu, 22. Dimitrie Lința, 23. Alexandru Popoviciu, 24. Ioan E. Țeran, 25. David Terfăloagă, 26. Petru Broștean, 27. Ioan Budințan, 28. Mihail Popoviciu, 29. Iuliu Petric, 30. Stefan Antonescu, 31. Filaret Musta, 32. Ioan Popoviciu, 33. Ilie Sîrbu, 34. Ilie Curescu, 35. Patriciu Drăgălina, 36. Maxim Popoviciu, 37. Isaia Stoica, 38. Nicolae Brinzeiu, 39. Dr. Iuliu Pușcariu, 40. Simeon Moldovan.

Actele electorale și credențiunile prezentate se depun la birou.

3. Constatându-se prezența a 40 de deputați înaltul Presidiu enunță capacitatea Sinodului de a începe verificarea.

4. Pentru verificarea alegerilor împărțindu-se deputații prezenți în 3 secțiuni, conform §. 5. din regulamentul afacerilor interne, credențiunile dimpreună cu actele electorale relative la deputații din secțiunea I. se predau secțiunii a II., credențiunile dimpreună cu actele electorale relative la deputații din secțiunea a II. se predau secțiunii a III., iar credențiunile dimpreună cu actele electorale relative la deputații din secțiunea a III. se predau secțiunii I.

5. Înaltul presidiu, defigend sedința proximă pe oarele 5 după amiază și punend la ordinea zilei rapoartele secțiunilor verificătoare, închide sedința.

Nicolae Popea, m. p.
Episcop.

Sebastian Olariu, m. p.
notariul sedinței.

Sedința II.

ținută la 28. Aprilie 1891. la 5 oare d. a.

Președinte:

Prea Sînția Sa Părintele Episcop
Nicolae Popea.

Notariu:

Patriciu Drăgălina.

6. Protocolul sedinței prime se cetesce și se declară de autenticat.

7. Secțiunea III. verificătoare prin raportoriul e Dr. George Popoviciu propune spre verificare alegerile deputaților mireni din cercul I—X, care s'au aflat în ordine și în contra cărora nu există nici un protest, eară Sinodul declară de verificați pe următorii deputați:

1. În cercul al II. Logoj pe avocatul Constantin Radulescu;

2. În cercul al III. Sgribesci pe Dr. Stefan Petroviciu, avocat și Simeon Popețiu, asesor la scaunul orfanal;

3. În cercul al IV. Făget pe George Martinescu, avocat.

4. În cercul al V. Coșava pe Stefan Velovan, profesor diriginte și Alexiu Onițiu, jude regesc;

5. În cercul al VI. Buziaș pe Ioan Marcu, învățăt.

6. În cercul VII. Jebel pe Coriolan Bredicean, avocat și Iuon Ionașiu, asesor ordinaru consistorial;

7. În cercul al VIII. Ghilad pe Traian Barzu, asesor ordinaru la senatul episcopesc și Dr. Lazar Simion, avocat; și

8. În cercul al IX. Fizeș pe Martin Țapu, învățăt.

Eară actul alegerii din cercul I. Valeaboului fiind atacat prin protest, mai departe actele referitoare la alegerea deputaților: Dr. Alesandru Moesonyi în cercul al II. Logoj, Titu Hațeg din cercul al IV. Făget, George Ioanovicu din cercul al VI. Buziaș, Ioan Roșu din cercul al IX. Fizeș, din lipsa credenționalelor și din cauză că alegerea e atacată prin protest, — se pun pe masa biroului spre a se preda comisiunei verificătoare, ce se va alege.

8. Secțiunea II. verificătoare propune prin referintele ei Dr. Iuliu Pușcariu și Sinodul verifică pe următorii deputați din cler:

1. Andreiu Ghidiu, protopresbiter, ales în cercul I Valeaboului;

2. Dr. George Popoviciu, ppresbiter, ales în cercul II Logoj;

3. George Gașpar, paroch, ales în cercul III Sgribesci;

4. Sebastian Olariu, ppresbiter, ales în cercul IV Făget;

5. George Popoviciu, preot, ales în cercul V Coșava;

6. Teodor Cioloca, preot, ales în cercul VI Buziaș;

7. Alesandru Ioanovicu, protopresbiter, ales în cercul VII Jebel;

8. Aureliu Drăgan, administrator protopresbiteral, ales în cercul VIII Ghilad;

9. Ioan Popoviciu, protopresbiter, ales în cercul X Vêrșet;

10. Ioan Petroviciu, paroch, ales în cercul XII Sasca-Montană;

11. Alesandru Popoviciu, administrator protopresbiteral, ales în cercul XIII Oravița-Montană;

12. David Terfăloagă, paroch, ales în cercul XIV Recița-Montană;

13. Maxim Popoviciu, administrator protopresbiteral, ales în cercul XV Bocșa-Montană;

14. Filaret Musta, protosincel, ales în cercul XVI Caransebeș;

15. Ilie Sêrbu, paroch, ales în cercul XVII Teregova; și

16. Mihail Popoviciu, protopresbiter, ales în cercul XVIII Mehadia.

Eară actul alegerii din cercul al XIX. Bozovicu fiind atacat prin protest, precum și actele referitoare la alegerea lui Mihail Juica din cercul IX Fizeș, a lui Filip Adam din cercul XI Iam și a lui Trifon Miclea din cercul XX Satul-Nou, din cauză că nu s'au prezentat credenționalele, se pun pe masa biroului pentru de a se preda comisiunii verificătoare, ce se va alege.

9. Secțiunea I. prin raportoriul ei Iuon Ionașiu referază despre alegerile deputaților mireni din cercurile XI—XX. și propune Sinodului spre verificare pe următorii deputați:

1. În cercul al XI. Iam, Vincențiu Babeș, proprietariu și George Serb, deputat dietal;

2. În cercul al XII. Sasca-Montană, Dimitrie Lința învățătoriu;

3. În cercul al XIII. Oravița-Montană, Ioan E. Țeran librariu;

4. În cercul al XIV. Recița-Montană, Petru Broștean, ampioiat la calea ferată austro-ungară de stat și Ioan Budințan avocat;

5. În cercul XV. Bocșa-Montană, Iuliu Petric avocat și Stefan Antonescu, președinte al sedriei orfanale;

6. În cercul al XVI. Caransebeș Ioan Popoviciu căpitan în pensiune;

7. În cercul al XVII. Teregova, Ilie Curescu vicepreședintele comunității de avere și Patriciu Drăgălina profesor de pedagogie;

8. În cercul al XVIII. Mehadia, Isaia Stoica oficiant în pensiune;

9. În cercul al XIX. Bozovicu, Iuliu Pușcariu subjude regesc;

10. În cercul al XX. Satul-Nou, Simeon Moldovan jude regesc.

Sinodul declară de verificați pe acești deputați, eară actele referitoare la alegerea deputaților: Dr. Aureliu Maniu din cercul XII și XIII, Zeno Mocsonyi, ales în cercul XVI, Leontin Simonescu în al XVIII, Iuliu Novac în al XIX, și Petru Tisu în al XX. din cauza că nu s'au prezentat credenționalele, se pun pe masa biroului spre a se preda comisiunei verificătoare, ce se va alege.

10. Constatându-se că, dintre 42 de deputați verificați, 40 sînt prezenți, presiul enuncie capacitatea Sinodului de a se constitui și de a aduce decisiuni valide.

11. Pășindu-se la constituire se propun și

Sinodul alege de notari definitiv din cler pe: Sebastian Olariu și Teodor Cioloca, dintre mireni pe: Dr. Iuliu Pușcariu, Dr. Stefan Petroviciu, Ioan Marcu și Patriciu Drăgălina, designând dintră acestia de notariu general pe Sebastian Olariu.

12. Spre a se putea consulta deputații Sinodului asupra comisiunilor, ce sunt a se alege, Presiul suspende ședința pe 15 minute.

13. După deschiderea de nou a ședinței la propunerea deputatului Dr. George Popoviciu se alege:

a) în comisiunea verificătoare: din cler Andreiu Ghidiu, din mireni Ioan Budințan și Ilie Curescu.

- b) în comisiunea bisericească: din cler Mihail Popoviciu și Dr. George Popoviciu; din mireni Leontin Simonescu, Constantin Radulescu, Petru Broștean și Dr. Aureliu Oprea.
- c) în comisiunea școlară: din cler Alesandru Popoviciu și Maxim Popoviciu; ear din mireni Stefan Velovan, Coriolan Bredician, Alexiu Onițiu și Martin Țapu.
- d) în comisiunea finanțară: din cler Filaret Musta, Ioan Popoviciu și George Popoviciu, din mireni Dr. Alexandru Mocsonyi, Ioan Budințan, Coriolan Bredicean, Iuliu Petric, George Martinescu și Dr. Aureliu Maniu.
- e) în comisiunea petiționară: din cler Sebastian Olariu și David Terfălogă; din mireni Simeon Moldovan, Isaia Stoica, Ioan E. Țăran, George Serb și Simeon Popeti.
- f) în comisiunea specială: din cler Filaret Musta, George Gașpar; din mireni Vichentie Babeș, Constantin Radulescu, Titu Hațeg și Stefan Antonescu.
- Președintele Archiereu prezintă următoarele esibite:
14. Raportul general al senatului bisericesc.
Se transpune comisiunii bisericesc.
15. Memorandele conferințelor preoțesci referitoare la statutele fondului de pensii preoțesc.
Se dau comisiunii speciale.
16. Rugarea preotului Maxim Novacovicu din Gârboveț pentru un ajutoriu de bani.
Se dă comisiunii petiționare.
17. Rugarea candidatului de preoție Ioan Murgu din Petrovoselo, pentru conferirea unui ajutoriu în bani spre a continua studiile teologice la facultatea din Cernăuți.
Se dă comisiunii petiționare.
18. Rugarea deputatului preoțesc Alesandru Ioanovicu din Jebel pentru concediu pe întreaga sesiune.
Concediul cerut se acordă.
19. Rugarea mai multor credincioși din Ghertenis pentru de a se incorpora la protopresbiteratul Bocșei-Montane.
Se dă comisiunii bisericesc.
20. Petițiunea Eforiei scoalelor centrale române ort. răs. din Brașov, ca gimnasiul rom. gr. or. din Brașov să se declare de gimnasiu confesional metropolitan și să i-se voteze o subvențiune anuală.
Se dă comisiunii finanțiale.
21. Rugarea preotului Ioan Alisandrescu din Clopodia pentru un ajutoriu în bani.
Se dă comisiunii petiționare.
22. Petițiunea comunei bisericesc Maidan, ca să nu se reducă cele două parochii de clasa III de acolo într-o parochie de clasa I-a.
Se dă comisiunii bisericesc.
23. Petițiunea preotului Nicolae Ionescu din Iaz pentru un ajutoriu de 50 fl.
Se dă comisiunii petiționare.
24. Rugarea locuitorilor gr. or. din Buziaș, ca sesiunea parochială redusă să li-se dea în folosință pentru repararea școalei.
Se predă comisiunii petiționare.
25. Rugarea comunității bisericesc din Selca de a i-se da un ajutoriu pentru repararea bisericeii, și a întreprinde pentru recăștigarea școalei ocupate de greco-catolici.
Se predă comisiunii petiționare.
26. Rugarea preotului din Clopodia Ioan Alisandrescu, în privința recăștigării sesiunii parochiale și a altor realități ocupate de greco-catolici.
Se predă comisiunii speciale.
27. Petițiunea comunei Logojel, prin care cere ca să nu se reducă cele două parochii de clasa a III-a într-o parochie de clasa primă.
Se dă comisiunii bisericesc.
28. Rugarea preotului Nicolae Găină din Plavișevița pentru un ajutoriu din fondurile diecesane.
Se dă comisiunii petiționare.
29. Rugarea preotului Antonie Bălăciu din Ohaba-Mâtnic, pentru de a i-se da în folosință și a doua sesiune parochială, carea dela 1863 se află în folosința bisericeii.
Se dă comisiunii bisericesc.
30. Raportul general al consistoriului diecesan ca senat școlar.
Se dă comisiunii școlare.
31. Rugarea mai multor credincioși din comuna Voivodinț în cauza întregirii clasei de fete de acolo.
Se dă comisiunii școlare.
32. Normativul pentru instituirea de profesori la institutul pedagogic-teologic diecesan prezentat de consistoriul diecesan.
Se dă comisiunii școlare.
33. Petițiunea preotului Spiridon Șandru din Petnic pentru un ajutoriu de bani.
Se dă comisiunii petiționare.
34. Petițiunea comunei bisericesc Ciclova-Română pentru acordarea unui ajutoriu anual de 200 fl.
Se dă comisiunii petiționare.
35. Petițiunea preotului Ioan Oprea din Doman, ca fost catichet la tinerimea gr. or. rom. dela scoalele confesionale din Recița-M. pentru o remunerațiune de 50 fl. pe anul școlar 1889/90.
Se dă comisiunii petiționale.
36. Rugarea magistrului de muzică vocală și instrumentală dela institutul pedagogic-teologic diecesan, Antoniu Sequens, pentru denumirea sa de profesor definitiv cu salariu de 800 fl. și cu dreptul la pensiiune — prezentată de consistoriu.
Se dă comisiunii școlare și finanțiale.
37. Petițiunea profesorului dela institutul pedagogic Enea Hodoș, spre a i-se încuviința 200 fl. ca bani de cortel începând dela anul școlar 1890/91 — prezentată de consistoriu.
Se dă comisiunii finanțiale.
38. Raportul general al consistoriului diecesan ca senat episcopesc.
Se dă comisiunii finanțiale.
39. Raportul consistoriului diecesan ca senat episcopesc, prin care se subștern socoțile diferitelor fonduri diecesane.
Se dă comisiunii finanțiale.

40. Proiectul de buget al diecesii pro 1892.
Se dă comisiunii finanțiale.
41. Proiectul de regulament spre înființarea unui fond pentru acoperirea convenției episcopesci.
Se dă comisiunii speciale.
42. Raportul Consistoriului diecesan despre cumpărarea de 836 jugere și 289 st. □ de pământ în Marghita-Mare, cu prețul de 84.000 fl.
Se dă comisiunii finanțiale.
43. Proiectul Consistoriului diecesan referitoriu la modificarea formulariilor pentru socoțile averilor bisericesci
Se predă comisiunii speciale și finanțiale.
44. Socoata fondului general administrativ pe anul 1890.
Se dă comisiunii finanțiale.
45. Propunerea Consistoriului diecesan ca să se șteargă diurnele deputaților sinodali, ear spesele de călătorie pe căile ferate să se reducă dela 7 cr. la 5 cr. de Chilometru.
Se dă comisiunii speciale.
46. Petițiunea preotului Iacob Dabiciu din Cerna în cauza folosirii sesiunii parohiale reduse de acolo.
Se dă comisiunii bisericesci.
47. Raportul Consistoriului în cauza reedificării casei diecesane de sub Nr. 478. din Caransebeș.
Se dă comisiunii finanțiale.
48. Protocolul comisiunii esmise în cauza fondului de pensii pentru profesorii dela institutul pedagogic-teologic.
Se dă comisiunii școlare.
49. Rugarea deputatului George Ioanovicu, carele din motive sanitare cere concediu pentru întreaga sesiune.
Concediul cerut se acoardă.
50. Rugarea deputatului Leontin Simonescu, carele din cauza infirmității sale cere concediu pentru întreaga sesiune sinodală.
Concediul cerut se acoardă.
51. Raportul comisiunii finanțiale sinodale despre rezultatul reviziunii și a scontrărilor casselor diecesane.
Se dă comisiunii finanțiale.
52. Rugarea deputatului Vincențiu Babeș, carele din motive sanitare cere a i se acorda concediu pentru întreaga sesiune.
Concediul cerut se acoardă.
53. Rugarea comitetului parochial din Vărădia pentru iertarea unei sute de floreni din împrumutul de 200 fl.
Se dă comisiunii finanțiale.
54. Rugarea învățătorului Nicolae Laieș din Silagiu pentru un ajutoriu de bani.
Se predă comisiunii petiționare.
- Ne mai fiind alte obiecte de pertractat, Presidiul ridică ședința și anunță pe cea următoare pe ziua proximă la 11 oare a. m. punând la ordinea zilei rapoartele comisiunilor.

Nicolae Popea, m. p.
Episcop.

Patriciu Drăgălina, m. p.
notarul zilei.

PARTEA NEOFICIALĂ.

Ioan C. Brătianu.

Sâmbătă în 4/16. Maiu la 3 oare și 5 minute dimineaza a reposat la Florica, lângă Pitești, marele bărbat de stat Ioan C. Brătianu.

Înmormântarea s'a îndeplinit Mercuri în 8/20 l. c. cu pompa cuvenită unui bărbat deplâns de întreaga țară. La înmormântare a asistat printul de coroană și printul Wilhelm de Hohenzollern, eară guvernul a fost reprezentat prin ministrul de externe și prin ministrul de resboiu.

Sola

de Carmen Sylva.

Poemă citită de aiestatea Sa Regina României în ședința iubilărară a Academiei Române.

(Urmare.)

Până când luna nu va fi din ceriu cu vuiet asvirlită, și nu va pica jos pe pământ — nu perim!

Până când stelele nu vor trece, unele după altele, și soarele al lor suflet nu va suga — nu perim!

Până când pajurea pâr de fecioară nu va răpi, legându-l ca cuibul pe cap ușor așezat — nu perim!

Până când bărbatul degetele-și simte tremurând c'ating draga lui iubită, până când părul cu mândrie aleargă prin ogoare multe și-al holdelor freamăt duios el ascultă — nu perim!

Până când epele sirepe preste câmpii vor sbura, legănând hohotele eroilor nostri — nu perim!

Până când apă din peatră n'a curge, florile toate-n săbiți sângeroase nu se vor schimba, femeile nu vor mai ride cu bucurie, când dinainte-le trec cele cu dulci nădejdi — noi nu ne stingem!

Până când pădurea nu va sta în mirare de propria-i frumseță și pământul nu va zice, deabia șoptind: „nu mai am loc pentru nici un mormânt!“ — nu perim!

* * *

Ce s'aude 'n cea pădure? Ea răsună 'n adâncimi de tropote sute, de tropote mii, de bărbați și de cai, de zângănitul armelor. Fecioarele 'n mirare se ridică 'n sus și ochii ațintesc. Pădurea-i deșeartă cât ochiul pătrunde; dorm chiar păserelele de zăduful zilei. Dar sunetul straniu înăbușit s'apropie și legate de dânsul, nevzute, misterioase cete; până ce Sola mută și palidă, ca și albul ei vesmânt, brațul nu-și ridică și dincolo arată spre malul drept al Dunării. Pulbere ca dela sute de turme spre ceriu se înalță, în ea se vede scinteind ferul dela coifuri și din vârf de lănci, ce-apar deodată și iute ear dispar ca fulgerul în norii cei negri și plini de stricătoare grindină. Pădurea răsună mai tare și mai slab de acei care, pe cela mal, de pe înălțimi spre riu, mulți și nenumărați, cumplit înaintează. Și fără trăgănare se pun la ciocănit, se pun la făurit, la focuri alburii în mezul zilei, se pun să 'ntindă pod de luntri îmbinate. O zi a trecut numai și totul e sfârșit.

Stău armele strinse în mănunchiuri amenințătoare, spre ceru înțepenite: Ear' cetele tot vin și se rostogolesc. Pe cela mal al Dunării, dealuri, șesuri, păduri, se par toate; că se mișcă, se par toate a înainta spre riu, în jos, ca albia să i-o astupe. Toți, — Sola și fecioarele privesc în tăcere perirea ce vine. Stă fecioara nemișcată, cu mâna umbrind ochiul sprincenat. Inima-i era împetrită de spaima puterii ce dincolo se revarsă spre podul întins, ca lăcuste, de care nimic nu te așază, pe care nici ape, nici arme nu le opresc, care cu propriile lor trupuri poduri întind, jertfind din a lor mulțime acele ce înșile le sdrobesc, spre a preface în pustiu gol, pădure și câmpie.

Șoarele apune. Liniștit și pacinic lunecă și trec valurile aurii. Ear' dincolo pe mal lănci și scuturi lucesc însângerate de focul viu al soarelui. Chiar pulberea ce se ridică din dealuri și din văi ca fum des și înălțat, chiar pulberea roșește, și întreg ceriul stă în foc, c'atunci când păduri aprinse de flăcări se înghit. Dar' vine umbra albăstrie și încet, pe nesimțite, ea se întinde preste toate: e steagul ce se pleacă, când ziua e percută și oastea e învinsă. Sola stă și numeră focurile ce scinteiază, doar a iscodi a vrășnașilor putere. Ea stă și numeră, până ce o fetiță semn fi face, că ostașii așteaptă, armele să ridice de pe nășiposul mal. Atunci Sola se trezeste și pașii ei întoarce.

Nando de mult sta în așteptare, în dos de arbore. El nu se uita nici la Romani, nici la podul lor, nici la primejdia ce pe toți amenința. Ochiul lui e ațintit spre armele sale. Le va fi spălat Sola, le va fi atins ea pe dinsele cele din urmă, le va fi ținut ea încă în mâinile ei cât de puțin după- ce le spălase. El repede s'asvirle asupra lor, pășind pe urmele calde încă de gingașul picior al Solei.

Dar Sola înaintează rece, ca neana ce pe vîrfuri de înalți munți nu se topește nici de căldura soarelui din luna lui Cuptoriu. Ea nici că se întoarce. Odată numai ea brațele-și ridică, în crescet și le pune, și earăși în liniște înainte pășește. Ea este ca a negurilor făptură, de adierea serii împinsă încet și lin.

Naudo stringe cu tărie lancea la pieptu-i. sărută scutul cel credincios, ca și cum ar scîi, că într'ensul ea fața și-a oglindit, ca și cum i-ar cere chipul să-i păstreze.

(Va urma.)

Instrucțiune practică

despre purtarea socoților și administrarea averilor bisericești,

de **TRAIAN BARZU.**

(Urmare.)

Scontrarea cassei.

Cum se scontează cassa bisericii.

Deprinderi.

30. Câți bani gata se află în cassa bisericii cu sfîrșitul zilei lui 2 Ianuarie?

În cassa bisericii s'au

băgat suma de 633 fl. 35 cr.
și s'au scos suma de . . . 100 fl. 48 cr.

Deci în cassa bisericii trebuie să se mai afle suma de . 532 fl. 87 cr.

31. Acum să se numere banii gata din cassa bisericii! Câți bani gata se află acolo?

În cassa bisericii se află:

1. 3 bancnote de 100 fl. . 300 fl. — cr.
2. 4 bancnote de 50 fl. . 200 fl. — cr.
3. 2 bancnote de 10 fl. . 20 fl. — cr.
4. 12 bancnote de 1 fl. . 12 fl. — cr.
5. în bani mărunți — fl. 87 cr.

La olaltă . 532 fl. 87 cr.

32. Câți bani gata se află în cassa bisericii la sfîrșitul zilei lui 6 Ianuarie?

În cassa bisericii au intrat suma de 642 fl. 25 cr.
și s'au scos suma de . . . 100 fl. 48 cr.

Deci în cassa bisericii trebuie să se mai afle ca bani gata suma de 541 fl. 77 cr.

33. Acum să se numere banii gata din cassa bisericii! Câți bani gata se află acolo la finea zilei lui 6 Ianuarie?

În cassa bisericii se află:

1. 4 bancnote de 100 fl. . 400 fl. — cr.
2. 1 bancnotă de 50 fl. . 50 fl. — cr.
3. 8 bancnote de 10 fl. . 80 fl. — cr.
4. 2 bancnote de 5 fl. . 10 fl. — cr.
5. 1 bancnotă de 1 fl. . 1 fl. — cr.
6. bani mărunți — fl. 77 cr.

La olaltă . 541 fl. 77 cr.

Regula VIII. În cassa bisericii totdeauna trebuie să se afle ca bani gata acea sumă, ce o căpătăm, dacă în ziuarial de cassă, din suma intratelor scoatem suma eșitelor.

Proba ce se face în privința aceea, că suma banilor gata aflători în cassa bisericii consumă oare cu suma, ce o arată ziuarial de cassă că trebuie să se afle în bani gata, cu alte cuvinte se numește **scontrare de cassă.**

34. Scontrarea cassei bisericii la 28 Februarie:

Înceindu-se ziuarial de cassă la 28. Februarie se constată:

că până la finea acestei zile s'au băgat în cassa bisericii suma de . 662 fl. 47 cr.
și s'au scos suma de . . . 207 fl. 48 cr.

prin urmare în cassa bisericii cu sfîrșitul lui 28 Februarie trebuie să se afle ca bani gata suma de 454 fl. 99 cr.

După această se numeră banii gata din cassa bisericii și se constată că acolo se află:

1. 3 bancnote de 100 fl.	300 fl. — cr.
2. 9 bancnote de 10 fl.	90 fl. — cr.
3. 8 bancnote de 5 fl.	40 fl. — cr.
4. 24 bancnote de 1 fl.	24 fl. — cr.
5. bani mărunți	— fl. 87 cr.

La olaltă . 454 fl. 87 cr.

Așadară în cassa bisericii se află cu sfârșitul zilei lui 28 Februarie cu 12 cr. mai puțin, de cât ce ar trebui să fie după ziuarul de cassă.

Epitropul parochial mai numără odată banii gata din cassa bisericii și earăși tot suma de 454 fl. 87 cr. îi iese.

După mai multă căutare, epitropul parochial constătează, că suma de 12 cr., care s'a adunat cu tasul I în 6 Februarie, a uitat s'o bage în cassa bisericii, aflându-se aceasta sumă și acum pe tas în dulaful epitropiei parochiale.

Deci epitropul parochial ia acum suma de 12 cr. și o bagă în cassa bisericii, prin ce apoi aduce în consonanță starea cassei cu ziuarul de cassă.

35. Scontrarea cassei bisericii la 31 Martie.

Ziuarul de cassă se încheie la finea lui Martie și se constată :

că în cassa bisericii până la finea lui Martie s'au băgat	
suma de	671 fl. 53 cr.
și s'au scos suma de	523 fl. 08 cr.
prin urmare cu sfârșitul lui Martie în cassa bisericii trebuie să se afle ca bani gata	
suma de	148 fl. 45 cr.

După aceasta epiitropul parochial numără banii gata aflători în cassa bisaricii și constată că acolo se află :

1. 12 bancnote de 10 fl. 120 fl. — cr.
2. 2 bancnote de 5 fl. 10 fl. — cr.
3. 20 bancnote de 1 fl. 20 fl. — cr.
4. în bani mărunți 1 fl. 05 cr.

La olaltă . 151 fl. 05 cr.

Așadară în cassa bisericii se află la sfârșitul lui Martie cu 2 fl. 60 cr. mai mult, de cât ce ar trebui să fie după ziuarul de cassă.

Epitropul parochial mai numără odată banii din cassa bisericii, dar tot suma de 151 fl. 05 cr. îi iese. Vezând epitropul parochial că ziuarul de cassă nu consună cu starea cassei, cercetează cu deamăruntul ziuarul de cassă ca să afle că de unde a provenit această diferență. Dar toate încercările lui rămân zădarnice, deoarece ca pământul nu-și mai aduce aminte, că dela cine a primit suma de 2 fl. 60 cr. pe care a băgat-o în cassa bisericii, însă a uitat ca se-o petreacă în ziuarul de cassă.

Acum epitropul parochial stă și se gândesce, că cum ar putea se face, ca starea cassei se consune cu ziuarul de cassă.

S'ar socoti ca suma de 2 fl. 60 cr., cu cât se află mai mult în cassă, s'o scoată din cassă și s'o iese

cu sine, dar scie bine, că acești bani sânt ai bisericii și mai curând ori mai târziu se va descoperi că cine a solvit suma de 2 fl. 60 cr., care nu s'a petrecut la timpul seu în ziuarul de cassă, și atunci mai poate păți și rușine, căzând în prepusul că suma de sub întrebare din adins n'a petrecut'o în ziuarul de cassă. Deci nu-i rămâne alta, decât ca suma de 2 fl. 60 cr. să o petreacă în ziuarul de cassă în rubrica numită „s'a primit în cassă“, însemnând în ziuaru, că la scontrarea cassei din 31 Martie cu această sumă s'au aflat mai mulți bani gata în cassa bisericii.

Recapitularea regulelor privitoare la ziuarul de cassă.

1. Ziuarul de cassă se începe la 1. Ianuarie și se poate încheia în ori care zi a anului, dar la 31. Decembrie el negreșit trebuie să se încheie.

2. În ziuarul de cassă se petrece înainte de toate suma banilor gata, care a rămas în cassa bisericii cu sfârșitul anului trecut. După aceasta se petrec în rubrica a 4-a numită „s'a primit în cassă“, toate sumele de bani, care s'au băgat în cassa bisericii, ear în rubrica a 5-a numită „s'a scos din cassă“, se petrece toate sumele, care s'au scos din cassa bisericii în rând, una după alta, precum ele au urmat.

3. Însemnările în ziuarul de cassă se fac în aceeași zi, în care banii se bagă s'au se scot din cassa bisericii.

4. Ziuarul de cassă trebuie să fie astfel purtat, ca el totdeauna se consune cu starea cassei, adecă ca scoțând din suma întratelor suma eșitelor, suma ce mai rămâne să consune cu suma banilor gata aflători în cassa bisericii.

5. Ziuarul de cassă se încheie la 31. Decembrie, așa, că toate sumele însemnate în rubrica a 4-a și a 5-a se adună la olaltă, ear sumele ce ies din aceste adunări, se înseamnă la sferșit tot în respectivele rubrici.

Observări.

1. Ziuarul de cassă sërvesce pentru de a controla cu el cassa bisericii, de unde urmează, că el trebuie să conțină toate sumele de bani, atât cele intrate, cât și cele eșite din cassa bisericii.

2. În ziuarul de cassă la institutele de bani și la cele mai multe corporaciuni se petrec nu numai banii gata, ci și banii elocați în obligațiunii de stat, în obligațiunii d'ale privaților, în casse de păstrare, precum și pretensiunile restante. Astfelu purtat ziuarul de cassă el ne arată nu numai aceea, că câți bani gata se află în cassă, ci totdeodată ne arată și aceea, că cât e de mare averea institutului sau a corporaciunei.

Deși acest mod de a purta ziuarul de cassă este mai corect, eu totuși nu-l aflu de corespunzătoru pentru comunele noastre bisericesti, din motivele următoare :

a) Manipularea cu ziuarul de cassă purtat în modul aci espuse greoie și indivizii neesperți se pot greși ușor, prin ce se produc apoi confusiuni în manipularea cassei. Cel neesperți nu vor înțelege cu una cu două, că în cazul, când o sumă de bani gata se preface în obligațiunii și întors, când o sumă din obligațiune se preface în bani gata, pentru-ce una și aceeași sumă să se petreacă de două ori în ziuarul de cassă : odată ca erogațiune, ear altădată ca percepțiune. Cu atât mai puțin vor înțelege deșii aceea, că o sumă, care vine a-se șterge din avere, ca nencassaveră, pentru-ce să se petreacă în

ziuariul de cassă și anume: odată ca percepțiune, ear altădată ca erogațiune.

b) Precum se va arăta la protocolul principal, banii afiaților în hârtii de preț și în preteușii active, se petrec în decursul anului în protocolul principal și așa mărimea lor se poate constata în ori care zi cu ajutorul acestui protocol. A mai petrece tot aceste sume și în ziuariul de cassă, ar însemna a face același lucru de două ori, ceea-ce ținând cont de factorii chemați a purta socoțile la comunele noastre bisericesci, nu este ertat.

3. Averele bisericii, care se păstrează în cassa bisericii și care stă sub îngrijirea epitropiei parohiale, afară de banii gata mai constă și din hârtii de preț, adică din obligațiunile de stat din obligațiunile d'ale privaților și din libele despre banii depuși la institute de bani și pretensiuni și deoarece ziuariul de cassă, purtat după modelul din instrucțiunea de față, conține numai sumele ce au intrat și eșit în banii gata din cassa bisericii, urmează de aci, că cu ajutorul acestui ziuariu de cassă numai banii gata se pot scontra, ear nu averea întreagă.

Dacă voim a face o scontrare a averii întregi, apoi pe lângă ziuariul de cassă trebuie să se mai iee în ajutoru și protocolul principal, în care se află însemnate hârtiile de preț și pretensiunile bisericii, ceea-ce se va arăta la protocolul principal.

(Va urma).

Varietăți.

Sciri personale. Dl notariu public regesc din loc, **Carol Susich**, va petrece zilele de 1., 2. și 3. Iunie stil. nou — în afaceri oficioase — în comuna **Bozovicu**. Aducem aceasta la cunoștința publicului din acele părți, observând, că dl notariu public se va ocupa în zilele acestea și cu facerea de documente, precum: *testamente, contracte de căsătorii, legalisări de subscrieri, ș. a.*

Sânțirea Școlii române confesionale gr. or. din Petromani. În Dumineca de 19/31. Maiu a. c. comuna noastră bisericescă din Petromani celebrează sânțirea noului edificiu școlar, terminat încă în anul trecut.

La această festivitate vor cânta două coruri: corul român bisericesc gr. or. de nou înființat în Petromani și corul Reuniunii române de cântări din Ciacova, după următorul program: Duminecă în 19/31. Maiu, *dimineața* la 8 oare primirea corului și a oaspeților din Ciacova. — La 9^{1/2} oare celebrarea santei liturgii în biserică, la care corul din Ciacova va executa cântările prescrise. — La 11^{1/2} sânțirea solemnă a școlii. — La amiază prânz comun. — La 2 oare după amiază petrecere populară în curtea bisericii. — *Seara* la 8 oare *Concert* și apoi joc în „Grădina Verde“ de pe teritoriul Petromanilor, lângă Ciacova, cu următoarele piese: „Cuvânt de deschidere“, de preotul local V. Goiț. — „Motto“ și „Creanga ruptă“, executat de corul din Ciacova. — „Motto Știința cultivează“, de L. Sepețan și „Coroana Moldovei“, de Porumbescu, executat de corul bisericesc din Petromani. — „Ha! Marie“, de Popovicu executat de corul din Ciacova. — „Cântec de primăvară“, executat de corul din Petromani. — „Dor dorule“ de Vidu și „Resa! lună“, de Musicescu executat de corul din Ciacova. — „Juimea parisiacă“, de Adam executat de corul din Petromani. — Cuvânt de închidere.

După concert se vor juca „Călușeriul“, „Bătuta“ și „Țesuta“.

Venitul curat este menit pentru requisite de școală și pentru fondul corului din Petromani.

Oferte *marinimoase* se primesc cu mulțămire și se quitează publice și sânt a se adresa cassariului reuniunii *Achim Popovicu*.

Necrolog. *Marcu Jivan*, căpitan c. și r. în pensiune, din Caransebeș, a răposat în 5/17. l. c. la 11^{1/2} oare a. m. după un morb scurt cu mari dureri, în etate de 66 de ani. Înormântarea s'a îndeplinit cu mare pompă Marți în 7/19. l. c. în cimiteriul gr. or. din loc la 2 oare după amiază. — Pe reposatul îl deplânge: soția *Christina n. Guran*, dimpreună cu fiii *Alisandru*, căpitan c. și r. și *Traian*, locotenent c. și r., și cu ficele: *Cleopatra* mărit. *Martinov*, apoi ginerele *Toma Martinov*, dirigătoriu, și numeroase rudeni. Fie-i țărna ușoară!

Licitațiune minuendă.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan al Caransebeșului din 15. Martie 1890. Nr. 728. se escrie licitațiune minuendă pentru acoperirea de nou a bisericii gr. ort. române din comuna **Bozovicu**, protopresviteratul *Mehediei*, cu prețul esclamării de 1179 fi. 28 cr., în care sumă se cuprinde și transportarea lemnului de brad trebuincios din teritoriul *Iablanței*, eventual din *Valeabolvașnița*.

Licitațiunea minuendă se va ținea Marți în 11. Iunie 1891 calendariul vechiu la oarele 10 antemeridiane, în localul școlii comunale.

Întreprinzătorii, cari doresc a primi această lucrare, sânt poștiți a se presenta în ziua susnumită în comună, unde li-se vor face cunoscute condițiunile acestei lucrări și la începutul licitațiunii vor depune un vadiu de 10% în bani, care vadiu în cazul primirii lucrului va rămânea depus în lada bisericii până la finirea și colaudarea lucrului.

Planul și condițiunile referitoare la acoperirea bisericii se pot vedea la presiul comitetului parohial.

Bozovicu, din ședința comitetului parohial ținută la 7 Aprilie 1891 st. vechiu. [25] 2—3

Dani Verendeau,
președintele comit. parohial.

Ioan Brinzeu,
notariul comit. parohial.

Licitațiune minuendă.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu din Caransebeș de ddo 26 Martie a. c. Nr. 199. B. prin aceasta se escrie concurs de „licitațiune minuendă“ pentru redicarea de nou a crucii în turnul s. bisericii rom. gr. or. din comuna *Valeapaili*, protopresbiteratul *Bocșa-Montană* pe ziua de 19/31 Maiu a. c. — Specificațiunea de spese și condițiunile referitoare se pot vedea la la presiul comitetului parohial.

Prețul de esclamare c 244 fl. 26 cr. v. a.

Dela întreprinzătorii se potesce, ca pe ziua amințită să se prezenteze în fața locului, și numai aceia vor putea licita, cari vor depune vadiu de 10%.

Contractul, ce se va încheia eu întreprinzătoriu de loc după licitațiune, va avea valoare numai după aprobarea Ven. Consistoriu.

Valeapaili în 14. Apriliu st. v. 1891. [23] 3—3

Basilu Popovicu,
președ. com. paroch.

Gregoriu Palicu,
not. com. par.

Concurs.

Amăsurat decisului Ven. Consistoriu diecesan din 22. Martie a. c. Nr. 635. B., se escrie concurs pentru întregirea definitivă a parohiei nou înființate de clasa I. din **Marghita-Mare**, protopresbiteratul Vêrșetului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană“.

Emolumintele împreunate cu aceasta parohie sânt:

1. O sesiune parochială constătătoare din 30 jugere de pământ arătoriu de clasa primă.

2. Stola usută și birul dela 220 case și anume: după o sesiune doi meți de grâu, eară dela zileri câte $\frac{1}{4}$ de meți.

3. Un plaț intravilan sub Nr. 38 cu casă parochială și unul estravilan, ambele de câte $\frac{1}{2}$ juger.

Ceice voese să ocupe această parohie vor dovedi, că afară de studiile teologice au și esamenul de calificăciune și au absolvat opt clase gimnasiale ori reale, sau vor produce adevărul din partea V. Consistoriu diecesan că posed calificăciune pentru parohii de frunte. — Recursele adresate comitetului parochial le vor subșterne până la termenul de mai sus, prea onoratului domn protopresviter tractual în Mercina, posta Varadia.

Preoții recurenți vor dovedi, că până în datul recursului și-au solvit contribuțiunea, echivalentul etc. în parohiile lor.

În fine recurenții sânt poștiți a se presenta, însă numai odată, în vre-o Duminică ori sêrbătoare în sânta biserică, spre a-și arêta desteritatea în oratorie și cântare. Cei cari se vor înfățișa mai de multe ori în comună, vor fi eschiși dela candidare. Escepțiune se face numai cu administratorul parochial din loc, în caz dacă ar recurge și densusul, și aceasta numai din motivul, ca să aibe cine să îndeplinească funcțiunile sacre.

Marghita-Mare, în 14 Aprilie 1891.

[24] 3—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: *Ioan Popoviciu*, protopresviter.

Concurs.

Spre întregirea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. rom. din **Hodoș**, protopresbiteratul Logojului, cu provocare la literile Ven. Consistoriu ddtto 16/28 Ian. a. c. Nr. 3590 șc. se escrie concurs cu termen de 30 zile socotit de la prima publicare.

Emolumintele sânt:

1. Salariu în bani 88 fl.
2. 18:05 Hl. grâu venturat.
3. 18:05 Hl. cucuruz despoiat.
4. Trei jugere de pământ arătoriu.
5. 16 metri cubici lemne pentru învățătoriu și 16 metri cubici pentru școală.
6. Pentru scripturistica 5 fl.
7. Pentru conferințe 7 fl.
8. Cortel liber cu grădină de un juger.
9. Dela fiecare înmormântare 20 cr.

Doritorii de a ocupa acest post, vor subșterne recursele lor provăzute cu documentele prescise și adresate comitetului par. din Hodoș la oficiul protopresbiterat gr. or. rom. din Logoj. Vor fi preferiți, cari posed desteritatea a conduce corul vocal din loc.

[21] 3—3

Comitetul parochial.

În înțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu*, ppresbiter.

Licitațiune minuendă.

Pe basa incuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan de dtto 14. Aprilie Nr. 329 E. ex. 1890, comite-

tul parochial gr. or. rom. din **Delinesci**, protopresbiteratul Caransebeșului, escrie licitațiune minuendă pentru renovarea curții st. biserici.

Licitațiunea se va ținea la **19/31 Maiu 1891** la 11 oare a. m. în sta biserică cu prețul esclamarii de 250 fl. v. a.

Întreprinzătorii esperți și probați, cari vor voi să liciteze, au să depună la mâna epitropiei parochiale 10% vadu în bani gata seau în hârtii de valoare. Condițiunile precum și specificațiunea de spese și măsurii se pot vedea în oarele oficioase în cancelăria oficiului parochial din Delinesci.

Delinesci din ședința comitetului parochial ținută la 31. Martie 1891.

[22] 3—3

Teodor Muntean,
paroch ca preș. com. par.

Dim. Iacobescu,
notariul com. par.

În conțelegere cu mine *Andrei Ghidiu* protopresbiter.

O singură încercare va convinge pe omio-fie, că

e într'adevăr cel mai escelent mijloc
contra tuturor insectelor,

căci nimicesce cu desăvîrșire, — mai sigur ca ori-care alt mijloc
— cu o putere și înțeleală uimitoare „tot felul“ de parasiți.

Cea mai bună aplicare se face prin spulberarea
cu „economisătoriu“ lui Zacherlin.

Să nu se confunde deloc Zacherlinul cu ordinarul pulbere de insecte, căci Zacherlinul e o specialitate de tot proprie, care nu esistă nici unde și nici când altfel decât în

Uieguțe sigilate cu numele J. Zacherl.

Prin urmare, cine cere Zacherlin și în locul acestuia primesce nescar pulbere în coșulețe de hârtie ori în scatule, prin aceasta de sigur totdeauna e înșelat.

Veritabil se află:

în Caransebeș: **Eperjesi & Fűszfas, Carol Schwab, H. Perlfaster & Sohn, Filip J. Müller, H. Rosenfeld.**

în Logoj: **Sigmund Bäumel, Németh & Klein, A. Schiesler's Söhne, Ludovic Vêrtes, Alexandru Karl, Kőrösy Ladislaus, A. Schnitzer, Traian Racz, R. Morgensteun.**

în Nădrag: **Arpad Ruz, H. Mihaly.**

[17] 4—10